

Adatok Magyarország lepkefaunájához.

Irta: DIÓSZEGHY LÁSZLÓ (Borosjenő).

1. *Lycaena Bavius* EV.

Magyarország lepkefaunájából ezt a fajt eddig nem ismertük, mígnem 1910 április 10-ikén Erdélyben, napos, virágos hegyoldalon délelőtt 10 órától déli 1 óráig 6 példányát nem gyűjtöttem. Dr. SERTZ műve szerint fenntnevezett lepke elterjedési köre Dél-Oroszország, a Kaukázus, Kis-Ázsia és Syria-ra esik.

Minthogy e fajból eredeti példányokat nem ismerek és példányaim azoktól eltérhetnek, leírásukat a következőkben adom:

A *Lycaena Bavius* EV. hazai példányai felül a *L. Orion* PALL.-hoz, alul a *L. Baton* BGSTR.-hez hasonlítanak és csak akkorák, mint a legkisebb *L. Baton* BGSTR.

Alapszíne fekete, nagyon élénk fényű sötétkék vagy zöldes-kék behintésű, a mely a szárnyak nagy részét úgy borítja, hogy a szegélyen egy széles szalag fekete marad. A hátsó szárny zúgától felfelé a szegélyen 4—5 nagyobb hosszúkás fekete pont van és ezek felett nagyon élénk narancssárga vagy cinóbervörös színű szalagszerű foltocskák a harmadik pontig. A szegély olyan mint a *L. Orion* PALL.-é, fehér feketével tarkázott. A középpontok csak az elülső szárnyon láthatók gyengén.

Fonákja hasonlít a *L. Baton* BGSTR.-éhez, de a holdacskák, a melyek a *L. Baton* szegélyén bár gyöngén, de láthatók, itt teljesen hiányzanak, helyüket erős, hosszúkás, a fehéresen szegélyezett szemekig terjedő foltok foglalják el. A fonák alapszíne sárgászürke, a hátsó szárny szalagja narancssárga vagy cinóbervörös és a szárny zúgától a széléig halad.

2. *Lycaena Orion* PALL. ab. *Csernyi* nov.

A *L. Orion* egy érdekes aberrációját gyűjtöttem 1912. évi május 13-án az aradmegyei Honcztón.

A lepke ezüstöskék ibolyás fénynyel, a középpontok nagyok, határozottak. Az elülső szárny középpontja alatt, a 3., 4. és 5. sejtben hosszúkás fekete pontok sorakoznak; a hátsó szárny közép-pontja alatt csak egy ilyen pont van.

Fonákja ezüstös-fehér, az elülső szárny foltjai a rendesnél valamivel nagyobbak, hosszúkások.

Ezt az új fajeltérést CSERNY LAJOS őrnagy barátom tiszteletére neveztem el.

3. *Pararge Egeria* L. var. *egerides* STGR. ab. *Kertészi* nov.

A *P. var. egerides* két érdekes eltérését gyűjtöttem, melyek közül az egyiknek alapszíne világos szürkés-barna, rajzolata pedig egy árnyalattal világosabb, sárgás-szürke, a szemek azonban rendes fekete keretűek, fonákjának rajzolata nagyon gyenge, világos, fakosárgás.

Ezt a lepkét, melyet Borosjenőn gyűjtöttem 1910. évi május 19-én, DR. KERTÉSZ KÁLMÁN barátom tiszteletére neveztem el.

4. *Pararge Egeria* L. var. *egerides* STGR. ab. *Schmidti* nov.

A *P. var. egerides* másik gyűjtött eltérésének színe a rendes fekete-barnás, sárgás-barna foltokkal, az elülső szárny 1., 2., 3. sejtjében a sárgás foltok a középsejtig terjednek, a középsejt két világos foltja pedig összefolyt. A hátsó szárny sárgás foltjai a rendesnél jóval nagyobbak, a fonákján szintén.

Ezt a lepkét, melyet SCHMIDT ANTAL nemzeti múzeumi őr tiszteletére neveztem el, szintén Borosjenőn gyűjtöttem 1912. április hó 25-én.

Mind a négy új lepkeeltérés típusát a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajánlottam fel.

*

Megfigyelések.

Ez évi április hó 25-től 30-ig fejlődött bábokból kikelt lepkéken a következő megfigyeléseket tehettem :

Papilio Podalirius L. sárgásabb színű, a 4—5. sáv között árnyékszerű sávval, mely valamennyi példányon észlelhető. (Borosjenő).

Papilio Machaon L. rajza átlag erősebb, némelykor pedig az elülső szárny csúcán levő pont a fekete rajzban eltűnik ; volt közte egy ab. *bimaculatus* EIM. is. (Borosjenő).

Thais Polyxena SCHFF. Sárgább, rajza koromfekete és erőteljes, Az elülső szárnyon minden esetben (27 lepke) jelen van a 6. sejt piros pettye, gyakran az 5.-ben is. Itt említhetem meg, hogy hálomba került a rendkívül ritka ab. *meta* MEIG. is. (Borosjenő).

Euchloë Cardamines L. Borosjenőn az idén nagyon kevés (9) példány került előm, az aradmegyei Honcztőn már jóval több volt. A legtöbb példány elülső szárnyának középső pontja tűnőfélben volt, két esetben pedig hiányzott ez (ab. *immaculata* PABST.), egy esetben ezek ellenkezője, a rendkívül ritka ab. *quadripunctata* FUCHS. (Borosjenő) került előm. Érdekes, hogy az előbbi években gyűjtött sok száz példány között egyik eltérés sem akadt.

Callophrys Rubi L. Valamennyi példány fonákján csak egy, kivételesen két fehér pont jelent meg. (Borosjenő, Honcztő).

Argynnis Dia L. Minden esetben erősebb a rajza ; az ab. *vittata*

SPUL. gyakori jelenség; több példány fekete behintésű vagy sötétbarna alapszínű volt. (Borosjenő, Honcztó).

A fentemlítetteket nagyobb számban figyelhettem meg s így csak ezekről nyertem áttekinthető képet.

Kisebb számban fordult elő:

Neptis Aceris F. Koromfekete (nem barnásfekete), hófehér, de kissé gyöngébb, összeszorítottabb rajzzal (Borosjenő, Honcztó).

Melitaea Matura L. Borosjenőn némely évben gyakoribb jelenség, az idén 7 példány került hálómba, melyeknek fekete rajza mind kiterjedt volt.

Mindezen változásokat egybevetve véleményem az, hogy az április 5-től 25-ig tartó fagyos, szokatlanul hideg éjszakák befolyásolhatták a bábok normális fejlődését, a kikelt lepkék nagy átlaga legalább ezt mutatja Borosjenőn és Honcztón, a hol megfigyeléseket tehettem.

Ennek köszönhetem a sok érdekes aberrációt és átmeneti alakot, melyeket az előbbi években hiába kutattam (amnek idején erre a jelenségre több lepkész figyelmét hívtam fel). Bár e vidékre jellemző, hogy a *Melitaea Didyma* O. nak a kontinensen feltalálható minden változata repül, így a var. *occidentalis* STGR., *perseae* KOLL., *meridionalis* STGR. var. *alpina* STGR. stb. szóval a világos krémszíntől a majdnem feketéig (♀ ♀) és a fakósárgától a tüzesvörösíg mindenféle rajzú és árnyalatú ♂ ♂.

Adatok Magyarország Coleopterafaunájához.

Irta: MIHÓK OTTÓ.

A Magyar Birodalom bogárfaunájának összeállítására óta (KUTHY Fauna Regni Hungariae. Coleoptera) CSIKI ERNŐ barátom évenként közli azokat az adatokat, melyek Magyarország bogárfaunájára újaknak bizonyulnak.

Magam a Rovartani Lapok 1910. évi 2. számában állítottam össze a gyűjteményemben lévő és faunánkból még nem ismert bogarak jegyzékét.

Az alább felsorolt és rövid időn belül gyűjtött nagyszámú adatok eléggé bizonyítják, hogy hazánk gazdag és érdekes faunájának kikutatásában még milyen óriási munka vár kisedet táborunkra.

Tekintettel arra, hogy az utóbbi években tényleg többen és nagyobb buzgalommal folytatjuk a gyűjtést, ezentúl folytatólagosan közlöm a gyűjteményemben levő és Magyarország faunájára új bogarak jegyzékét, a termőhely és gyűjtő nevének megemlítésével.